

2023/0000(BUD)

20.9.2023

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου

προς την Επιτροπή Προϋπολογισμών

σχετικά με τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2024 - όλα τα τμήματα (2023/0000(BUD))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Juozas Olekas

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου καλεί την Επιτροπή Προϋπολογισμών, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. σημειώνει τα 53,76 δισεκατομμύρια EUR σε αναλήψεις υποχρεώσεων και τα 52,58 δισεκατομμύρια EUR σε πληρωμές για τη γεωργία· ζητά, ωστόσο, αύξηση του προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη τις προκλήσεις που αντιμετώπισε το 2023 ο αγροδιατροφικός τομέας και οι οποίες έχουν επιπτώσεις που θα συνεχίσουν να πρέπει να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά το 2024· τονίζει την ανάγκη περαιτέρω στήριξης των γεωργών και των παραγωγών, ιδίως στο πλαίσιο των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής, της ανάγκης προσαρμογής στις τεχνολογικές εξελίξεις και στις διακυμάνσεις της αγοράς εν μέσω του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, του πληθωρισμού και της ενεργειακής κρίσης, που έχουν βαθύ αντίκτυπο στην εσωτερική αγορά και ιδίως στον αγροδιατροφικό τομέα·
2. πιστεύει ότι απαιτείται αύξηση του προϋπολογισμού προκειμένου να προστατευτεί η επισιτιστική ασφάλεια στο πλαίσιο ακραίων κλιματικών φαινομένων, όπως οι παρατεταμένες ξηρασίες και μια ριζική μεταβολή της συχνότητας βροχοπτώσεων, και των διαταραχών που οφείλονται στις εισαγωγές γεωργικών προϊόντων της Ουκρανίας, η κατάσταση των οποίων χαρακτηρίζεται από αυξημένη αστάθεια, όπως καταδεικνύεται από την πρόσφατη αναστολή της πρωτοβουλίας για τα σιτηρά στον Εύξεινο Πόντο· επιμένει ότι ο προϋπολογισμός αυτός πρέπει να επεκταθεί αλλά και να ενισχυθεί από νέα κονδύλια, τα οποία πρέπει να συνοδεύουν όλες τις νέες πρωτοβουλίες· επισημαίνει ότι, σε γενικές γραμμές, το μέγεθος του προϋπολογισμού αυτού είναι μικρότερο σε σύγκριση με το 2023 σε σχέση με το ΑΕΕ της ΕΕ και, ακόμη και αν ο προϋπολογισμός του 2024 υπερβαίνει κατά 2,7 δισεκατομμύρια EUR τον προϋπολογισμό που συμφωνήθηκε για το 2023, η αύξηση δεν αντισταθμίζει τα υψηλά επίπεδα πληθωρισμού, που, αφενός, είχαν ως αποτέλεσμα την απώλεια της οικονομικής αξίας των επιδοτήσεων της ΚΓΠ και, αφετέρου, προκάλεσαν δυσκολίες στην εφαρμογή των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης·
3. υπενθυμίζει το ψήφισμα του Κοινοβουλίου με τίτλο «Αναβάθμιση του ΠΔΠ 2021-2027: ένας ανθεκτικός προϋπολογισμός της ΕΕ, κατάλληλος για νέες προκλήσεις»· ζητά την επείγουσα αναθεώρηση του μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού της ΕΕ για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των εξελισσόμενων αναγκών, την αντιμετώπιση των χρηματοδοτικών κενών, την αύξηση της ευελιξίας και της ικανότητας αντιμετώπισης κρίσεων, και την παροχή νέας χρηματοδότησης για νέες πολιτικές προτεραιότητες, υποστηρίζοντας παράλληλα ότι η αποπληρωμή του δανεισμού του σχεδίου ανάκαμψης δεν θα πρέπει να θέτει σε κίνδυνο τα προγράμματα της ΕΕ· καλεί την Επιτροπή να υποβάλει το συντομότερο δυνατόν πρόταση για μια νέα δέσμη νέων πόρων·
4. εκφράζει τη λύπη του για τις σημαντικές περικοπές σε σημαντικές γραμμές του προϋπολογισμού, όπως το πρόγραμμα για τα σχολεία (μείωση κατά 12,2 % σε σύγκριση με το 2021) και το πρόγραμμα για τους νέους γεωργούς (16,9 % σε σύγκριση με το 2021), και ζητά να ενισχυθούν, αντίθετα, αυτά τα προγράμματα·

5. υπογραμμίζει τον ουσιώδη ρόλο που διαδραματίζει η γεωργία στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης για επισιτιστική ασφάλεια, βιώσιμη ανάπτυξη, κοινωνική ένταξη, καλή μεταχείριση των ζώων καθώς και μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογή σε αυτήν, συμβάλλοντας παράλληλα στη διαφοροποίηση της γεωργικής παραγωγής, στη διατήρηση της βιοποικιλότητας και στην ανάπτυξη των τοπικών οικονομιών, στόχοι που συνάδουν με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης· επιμένει, συνεπώς, ότι δεν θα πρέπει να γίνουν περικοπές στον γεωργικό προϋπολογισμό, ιδίως με δεδομένο ότι ο γεωργικός τομέας πλήττεται συχνά από κρίσεις που απαιτούν δημοσιονομική αντιμετώπιση·
6. σημειώνει ότι, πέρα από την κοινή γεωργική πολιτική, τα ταμεία της πολιτικής συνοχής έχουν μεγάλη σημασία για την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών· τονίζει ότι οι επενδύσεις από την πηγή αυτή τονώνουν την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του πληθυσμού, στηρίζουν τις επιχειρήσεις και την επιχειρηματικότητα, βελτιώνουν την κατάσταση της αγοράς εργασίας και έχουν τη δυνατότητα να αναχαιτίσουν τις μεταναστευτικές ροές, ιδίως γυναικών και νέων, από περιοχές με χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα·
7. τονίζει ότι ο προϋπολογισμός της Ένωσης για το 2024 θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τις ενωσιακές φιλοδοξίες να καταστεί η Ένωση κλιματικά ουδέτερη έως το 2050 το αργότερο, καθώς και με τις διεθνείς δεσμεύσεις της, και, ειδικότερα, τη συμφωνία του Παρισιού και τη συμφωνία Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ, και να συμβάλει σημαντικά στην εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας·
8. ζητά, ενόψει της αναθεώρησης του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και της προετοιμασίας ενός πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την προσεχή περίοδο προγραμματισμού, η Επιτροπή να διενεργήσει αξιολόγηση των πρόσθετων κονδυλίων που απαιτούνται για τη στήριξη των κρατών μελών στην εφαρμογή μέτρων αποκατάστασης της φύσης· καλεί επιπλέον την Επιτροπή να προσδιορίσει, βάσει αυτής της αξιολόγησης, τις υφιστάμενες πιθανές λύσεις και να προτείνει τη δημιουργία ενός μόνιμου και ειδικού ταμείου αποκατάστασης·
9. επισημαίνει τις αρνητικές αλυσιδωτές επιπτώσεις του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας στην παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια, στην οικονομική προσιτότητα των τροφίμων, ιδίως στις περιοχές του κόσμου που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές βασικών τροφίμων από την Ουκρανία, στις τιμές των βασικών προϊόντων και, ως εκ τούτου, στο κόστος παραγωγής, στην ομαλή λειτουργία ολόκληρου του αγροδιατροφικού τομέα και στη σταθερότητα των γεωργικών αγορών της ΕΕ, δεδομένου ότι ο πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας έχει επηρεάσει σοβαρά τις τιμές των πόρων που είναι απαραίτητοι για τη γεωργική παραγωγή και έχει αυξήσει την κερδοσκοπία στις αγορές βασικών γεωργικών προϊόντων· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι η σύγκρουση αυτή έχει οδηγήσει, πέρα από τις άλλες επιπτώσεις της, στη διαταραχή των αλυσίδων εφοδιασμού, στον περιορισμό της γεωργικής παραγωγής και στην ένταση της ευπάθειας σε επισιτιστικές κρίσεις στην περιοχή· επαναλαμβάνει την ανάγκη να αντιμετωπιστούν επείγοντως τα ζητήματα αυτά μέσω αυξημένης στήριξης από την ΕΕ, προκειμένου να διασφαλιστεί η πρόσβαση σε επαρκή και ποιοτικά τρόφιμα στην αγορά της ΕΕ και ιδίως στις πληγείσες περιοχές· επιστά την προσοχή στην επείγουσα ανάγκη να διασφαλιστεί το κατάλληλο

χρηματοδοτικό πλαίσιο σε επίπεδο ΕΕ για να βοηθηθούν οι γεωργοί, ιδιαίτερα οι μικρές και μεσαίες γεωργικές εκμεταλλεύσεις, να λειτουργούν αποτελεσματικά, ιδίως για να αποτραπεί η κλιμάκωση της επισιτιστικής κρίσης και τα πιθανά κενά επισιτιστικής ασφάλειας· τονίζει την ταχέως αυξανόμενη σημασία της κυριαρχίας όσον αφορά τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές·

10. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η ενδιάμεση επανεξέταση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου δίνει προτεραιότητα στη βοήθεια για την Ουκρανία με τη χρήση της «διευκόλυνσης για την Ουκρανία», με σκοπό την παροχή προβλέψιμης χρηματοδοτικής στήριξης στην Ουκρανία κατά την περίοδο 2024-2027· σημειώνει, ταυτόχρονα, ότι η ανεξέλεγκτη εισροή γεωργικών προϊόντων από την Ουκρανία στις γεωργικές αγορές των κρατών μελών της ΕΕ που βρίσκονται κοντά στην περιοχή των συγκρούσεων έχει αποσταθεροποιήσει τις αγορές των εν λόγω χωρών, ιδίως στους τομείς των σιτηρών, των ελαιούχων σπόρων και των σαρκωδών καρπών· αναγνωρίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής για την επίλυση της επακόλουθης κρίσης και την παροτρύνει να παρακολουθεί συνεχώς την κατάσταση στις αγορές αυτές, ώστε, εάν χρειαστεί, να είναι έτοιμη να θεσπίσει νέα μέτρα χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση·
11. τονίζει τη σημασία του αποθεματικού κρίσης για τη χρηματοδότηση έκτακτων μέτρων για τα κλιματικά γεγονότα και τις διαταραχές της αγοράς, καθώς και το γεγονός ότι έχει χρησιμοποιηθεί επανειλημμένα για τη στήριξη των γεωργών στα κράτη μέλη, οι οποίοι πλήττονται περισσότερο από τις διαταραχές της αγοράς που προκλήθηκαν από τον παράνομο πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας· τονίζει ότι τα μέτρα που έχουν εγκριθεί μέχρι στιγμής το 2023 θα καλυφθούν εν μέρει από το γεωργικό αποθεματικό του 2024 και ότι ενδέχεται να χρειαστεί περαιτέρω στήριξη, καθώς δεν ανανεώθηκε η πρωτοβουλία για τα σιτηρά στον Εύξεινο Πόντο, γεγονός που θα ασκήσει ακόμη μεγαλύτερη πίεση στις γεωργικές αγορές και τις λιμενικές υποδομές των παρόχθιων κρατών μελών της ΕΕ· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Επιτροπή να εξετάσει επείγοντως οικονομικές εναλλακτικές λύσεις αντί του ήδη χρησιμοποιηθέντος αποθεματικού κρίσης της ΚΓΠ, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι δεν επηρεάζονται οι άμεσες ενισχύσεις προς τους γεωργούς· υπενθυμίζει, ωστόσο, ότι το αποθεματικό κρίσης αποτελείται μόνο από περίπου 3 EUR ανά εκτάριο γεωργικής γης στην ΕΕ·
12. σημειώνει ότι μέρος των ουκρανικών σιτηρών προς εξαγωγή παραμένει στην αγορά της ΕΕ, γεγονός που οδηγεί σε σημαντικές απώλειες για τους γεωργούς σε ορισμένα κράτη μέλη· καλεί την Επιτροπή να αυξήσει τα χρηματοδοτικά κονδύλια για τις χώρες αυτές προκειμένου να εγκαταστήσει πρόσθετη χωρητικότητα αποθήκευσης στους λιμένες και να στηρίξει τις τοπικές υποδομές, ώστε να διασφαλιστεί η διαμετακόμιση ουκρανικών σιτηρών στον τελικό τους προορισμό·
13. εφιστά την προσοχή στην ανάγκη να εξασφαλιστούν επαρκή περιθώρια κάτω από τα ανώτατα όρια, προκειμένου να αντιμετωπιστούν απρόβλεπτες καταστάσεις στον αγροδιατροφικό τομέα·
14. υπογραμμίζει ότι ο πληθωρισμός ήταν πολύ υψηλότερος από τον αποπληθωριστή 2 % που προβλέπεται στο ΠΔΠ, γεγονός που δεν θα αντισταθμίσει την απώλεια αξίας που προκαλεί ο πληθωρισμός· αυτό έχει επηρεάσει την αγοραστική ικανότητα των καταναλωτών και έχει ασκήσει πρόσθετη πίεση στους παραγωγούς, επιβάλλοντας

περαιτέρω επιβαρύνσεις στην κερδοφορία των γεωργών, ιδίων των γεωργών μικρής κλίμακας και των νέων γεωργών, οι οποίοι αντιμετωπίζουν διαρκώς αυξανόμενο κόστος· εφιστά την προσοχή στην ανάγκη να ληφθεί υπόψη η πραγματικότητα αυτή κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των δημοσιονομικών και οικονομικών πολιτικών της ΕΕ· επισημαίνει το γεγονός ότι ο προϋπολογισμός της ΚΓΠ στο ΠΔΠ 2021-27 είναι ήδη χαμηλότερος από ό, τι κατά την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού και ότι ο υψηλός πληθωρισμός υποτιμά περαιτέρω τη χρηματοδότηση που διατίθεται στους γεωργούς, ιδίως στον προϋπολογισμό της ΚΓΠ· υπογραμμίζει ότι οι επιδοτήσεις που χορηγούνται μέσω της ΚΓΠ ενδέχεται να καταστούν μη ελκυστικές, δεδομένου ότι οι απαιτήσεις για τους γεωργούς γίνονται πιο πολύπλοκες, ενώ τα οικονομικά οφέλη μειώνονται· επισημαίνει ότι η αναθεώρηση του ΠΔΠ θα πρέπει να αντιμετωπίσει όλες αυτές τις ελλείψεις·

15. υπογραμμίζει την ανάγκη δίκαιης κατανομής της στήριξης της ΚΓΠ εντός και μεταξύ των κρατών μελών και ζητά πρόσθετη στήριξη για τα κράτη μέλη με τις χαμηλότερες άμεσες ενισχύσεις, μεταξύ άλλων μέσω της επιτάχυνσης της διαδικασίας ευθυγράμμισης της στήριξης της ΚΓΠ προς τον μέσο όρο της ΕΕ, προκειμένου να σταθεροποιηθεί το εισόδημά τους και να ενισχυθεί η ικανότητά τους να αντέχουν τις πληθωριστικές πιέσεις και τις αυξημένες τιμές των εισροών·
16. ζητά πρόσθετη στήριξη στα κράτη μέλη που πλήττονται περισσότερο από τις επιπτώσεις του πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας· αιτιολογεί τα αιτήματα αυτά από το γεγονός ότι τα αναφερόμενα κράτη είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στις οικονομικές διακυμάνσεις και χρειάζονται πρόσθετη βοήθεια για να διασφαλίσουν τη σταθερότητα, την ανθεκτικότητα και τη βιωσιμότητα του γεωργικού τους τομέα· προτείνει συγκεκριμένα μέτρα, όπως αύξηση των κονδυλίων για γεωργικές επιδοτήσεις, διευκόλυνση της πρόσβασης σε πιστώσεις και τεχνική βοήθεια για να βοηθηθούν οι γεωργοί να διαχειριστούν αποτελεσματικότερα τους κινδύνους και να αποφευχθεί ο κίνδυνος μετεγκατάστασης των γεωργικών δραστηριοτήτων από τις εν λόγω χώρες σε άλλες χώρες εντός και εκτός της ΕΕ·
17. θεωρεί ότι η δημογραφική πρόκληση της γήρανσης του πληθυσμού προκαλεί ιδιαίτερη ανησυχία στις αγροτικές περιοχές και καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι η ανανέωση των γενεών, ως κλειδί για την κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα των αγροτικών περιοχών και την επισιτιστική αυτονομία της ΕΕ, το μέλλον της γεωργίας και το παραδοσιακό μοντέλο οικογενειακής γεωργίας, αποτελεί, μεταξύ άλλων, υψηλή προτεραιότητα στη μελλοντική περίοδο προγραμματισμού της ΚΓΠ· τονίζει την ανάγκη για στοχευμένα μέτρα με στόχο τη στήριξη των νεοφυών επιχειρήσεων από νέους γεωργούς, τη διευκόλυνση της εισόδου τους στη γεωργία και τη διευκόλυνση της ανάληψης γεωργικών εκμεταλλεύσεων από νέους και γυναίκες, καθώς διαδραματίζουν θεμελιώδη ρόλο στη διατήρηση της οικονομικής ανθεκτικότητας των αγροτικών περιοχών και στην αντιμετώπιση της εγκατάλειψης της υπαίθρου· ζητά ισχυρότερη στήριξη και περισσότερα κίνητρα προς αυτή την κατεύθυνση· ζητά ιδίως άμεσες ενέργειες για να ενισχυθούν τα μέτρα στήριξης των νέων γεωργών και επισημαίνει ότι είναι αναγκαίο να βελτιωθεί η πρόσβασή τους σε γη και πιστώσεις· η στήριξη θα πρέπει να περιλαμβάνει μέτρα για τη διευκόλυνση των συναλλαγών στον τομέα των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας, ιδίως στήριξη των νέων για τη λήψη δανείων, ταχεία πρόσβαση σε τεχνική βοήθεια και καλύτερη κατάρτιση για την αντιμετώπιση των ειδικών προκλήσεων της γεωργικής

δραστηριότητας· τονίζει επίσης τη σημασία της διατήρησης συνεχούς διαλόγου με τους νέους γεωργούς για την καλύτερη κατανόηση των αναγκών και των προσδοκιών τους· ζητά να βελτιωθούν τα προγράμματα κατάρτισης νέων γεωργών και ενθαρρύνει το Συμβούλιο και την Επιτροπή να αυξήσουν τη στήριξη για νέους γεωργούς στον γενικό προϋπολογισμό του 2024·

18. επισημαίνει την αυξανόμενη ανάγκη για νέους επαγγελματίες υψηλής ειδίκευσης στις περιφέρειες και καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν τα αναγκαία μέτρα, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών κινήτρων, για να ενθαρρύνουν τους νέους να σπουδάσουν γεωργικά επαγγέλματα, καθώς και να διευκολύνουν τη μετάδοση των γνώσεων από τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας στη νέα γενιά·
19. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η Επιτροπή έχει αναπτύξει περαιτέρω μια μεθοδολογία για την παρακολούθηση των δαπανών που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων στο ΠΔΠ 2021-2027, η οποία εξετάζει τον σχεδιασμό πολιτικής και την κατανομή των πόρων και, συγκεκριμένα, την παρουσίαση εκ των υστέρων εκτίμησης επιπτώσεων ως προς το φύλο σε πιο αναλυτικό επίπεδο και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα συνολικά ποσά· καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει ολιστικά τον αντίκτυπο στην ισότητα των φύλων και να διευκολύνει τη διαθεσιμότητα όλων των σχετικών δεδομένων για την παρακολούθηση·
20. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διαθέσουν κονδύλια του προϋπολογισμού για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή μέτρων με στόχο την καταπολέμηση του χάσματος μεταξύ των φύλων· σημειώνει την επιτακτική ανάγκη να παρασχεθεί στις γυναίκες επιχειρηματίες σε αγροτικές περιοχές ένα ευνοϊκό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων νομικών και πολιτικών πτυχών, που θα παρέχει μεγαλύτερη πρόσβαση σε πληροφορίες, γνώσεις και δεξιότητες, καθώς και να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε χρηματοδοτικούς πόρους, ώστε να δημιουργηθούν περισσότερες θέσεις εργασίας στις αγροτικές περιοχές·
21. τονίζει τη σημασία των αναδιανεμητικών μηχανισμών εισοδηματικής στήριξης για τη στήριξη των μικρότερων και μεσαίων γεωργικών εκμεταλλεύσεων και τη διασφάλιση της δίκαιης και ισότιμης κατανομής των ενωσιακών κονδυλίων, ιδίως των μέτρων για τους νέους γεωργούς που εφαρμόζουν γεωργικές πρακτικές επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον· τονίζει ότι οι μικρές και μεσαίες γεωργικές εκμεταλλεύσεις διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας, την οικοδόμηση και την ανάπτυξη βραχείων εφοδιαστικών αλυσίδων, την προστασία του περιβάλλοντος και τη στήριξη των αγροτικών οικονομιών· τονίζει την ανάγκη να εξασφαλιστεί επαρκής χρηματοδοτική στήριξη για να βοηθηθούν οι εν λόγω γεωργικές εκμεταλλεύσεις να καταστούν ανθεκτικότερες και να προσαρμοστούν στη χρήση των νέων τεχνολογιών στον γεωργικό τομέα, ώστε να καταστούν πιο ανταγωνιστικές στις εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς αγορές· ζητά να υπάρξει εστίαση σε έργα που προωθούν και ενισχύουν τη διασφάλιση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας στον αγροτικό τομέα και τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας με επαρκή δικαιώματα και σταθερές και δίκαιες αμοιβές και αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας, καθώς και αποτελεσματική και αποφασιστική καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού στις αγροτικές περιοχές·
22. τονίζει την ανάγκη παροχής πόρων για τη στήριξη της ανάπτυξης βιώσιμων

ενεργειακών υποδομών στις αγροτικές περιοχές, για παράδειγμα μέσω επενδύσεων σε μονάδες παραγωγής βιοαερίου, οι οποίες έχουν τη δυνατότητα να μειώσουν την ενεργειακή φτώχεια, ιδίως στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές·

23. τονίζει ότι είναι σημαντική η επαρκής χρηματοδότηση για την έρευνα και την καινοτομία στον αγροδιατροφικό τομέα, ιδίως για την ανάπτυξη βιώσιμων γεωργικών πρακτικών και ιδίως μέσω του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και των ευρωπαϊκών συμπράξεων καινοτομίας (ΕΣΚ), διασφαλίζοντας τη συμμετοχή των γεωργών στην εν λόγω έρευνα· υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι τα αποτελέσματα της έρευνας φθάνουν εγκαίρως σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης, ότι οι γεωργοί είναι κατάλληλα καταρτισμένοι για την εφαρμογή τους και ότι τα αποτελέσματα αυτά μεταφράζονται σε προσβάσιμες γεωργικές συμβουλευτικές υπηρεσίες που παρέχουν επικαιροποιημένες και εξατομικευμένες πληροφορίες στους γεωργούς· εφιστά την προσοχή στη σημασία της διευκόλυνσης της μεταφοράς γνώσεων προς και μεταξύ των γεωργών, ιδίως για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας στη γεωργία· υπογραμμίζει τον ρόλο των ισχυρότερων συστημάτων γεωργικής γνώσης και καινοτομίας (AKIS), καθώς και του δικτύου δεδομένων για τη βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (FSDN), στην ενθάρρυνση έργων καινοτομίας και στη διάδοση της χρήσης τους· καλεί την Επιτροπή να διαθέσει επαρκή χρηματοδοτική στήριξη για την περαιτέρω υιοθέτηση έξυπνων και καινοτόμων λύσεων στον γεωργικό τομέα, δεδομένων των δυνητικών περιβαλλοντικών οφελών τους και της ανάγκης για μεγαλύτερη γεωργική αποδοτικότητα· θεωρεί ότι η γεωργία ακριβείας και η χρήση της ψηφιοποίησης θα πρέπει να αναλυθούν περαιτέρω και να προωθηθούν· τονίζει ότι ένα πραγματικό επενδυτικό σοκ θα αποτελέσει ουσιαστικό παράγοντα που θα συμβάλει στην οικολογική μετάβαση του ευρωπαϊκού μοντέλου γεωργικής παραγωγής·
24. τονίζει την ανάγκη χρηματοδότησης εταιρικών σχέσεων μεταξύ πανεπιστημίων, ερευνητικών ιδρυμάτων και γεωργικών οργανώσεων προκειμένου να τονωθεί η καινοτομία και η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και πρακτικών που βελτιώνουν την παραγωγικότητα, τη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα του αγροδιατροφικού τομέα·
25. υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι τα αποτελέσματα της έρευνας φθάνουν σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης· τονίζει ότι πρέπει να εξαλειφθούν εμπόδια, όπως η έλλειψη τυποποίησης των μορφοτύπων δεδομένων, ώστε τα γεωργικά δεδομένα να μπορούν να χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά και να αξιοποιούνται πλήρως·
26. εκφράζει την ικανοποίησή του για την επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού στη γεωργία και τις αγροτικές περιοχές, εξέλιξη που είναι καίριας σημασίας για να διασφαλιστεί η ανθεκτικότητα και να αντιμετωπιστεί η πληθυσμιακή συρρίκνωση των περιοχών αυτών, και ώστε να καταστούν δυνατά πιο ακριβή, αποδοτικά και βιώσιμα γεωργικά συστήματα στην ΕΕ με υψηλότερες περιβαλλοντικές επιδόσεις, καθώς και να αυξηθεί η ελκυστικότητα της απασχόλησης στη γεωργία και των αγροτικών κοινοτήτων για τις νεότερες γενιές· τονίζει ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός στις αγροτικές περιοχές χρειάζεται περισσότερη στήριξη· υπενθυμίζει ότι οι γεωργοί θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε ψηφιακές λύσεις, τεχνολογικές εξελίξεις και εξελίξεις στην τεχνητή νοημοσύνη· στο πλαίσιο αυτό, η επαρκής χρηματοδοτική στήριξη είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση ενός δίκαιου ψηφιακού μετασχηματισμού που αποτρέπει την επιδείνωση των ανισοτήτων μεταξύ των περιφερειών· επισημαίνει ότι εξακολουθεί

να είναι σημαντική η στήριξη των επενδύσεων στον εκσυγχρονισμό και την καινοτομία, προκειμένου ο γεωργικός τομέας να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα και των μέτρων της στρατηγικής «από το αγρόκτημα στο πιάτο»·

27. τονίζει τον σημαντικό ρόλο των γεωργικών συνεταιρισμών και καλεί τα κράτη μέλη να παράσχουν μεγαλύτερη στήριξη στον συνεταιριστικό τομέα για την ανάπτυξη συστημάτων παροχής κινήτρων για τη δημιουργία νέων συνεταιρισμών, συμβάλλοντας στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας του αγροδιατροφικού τομέα και στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, διασφαλίζοντας παράλληλα τον μετριασμό του περιττού διοικητικού φόρτου· τονίζει ότι η συνεργασία αυτή μπορεί να συμβάλει στην καλύτερη προσαρμογή των μελών των συνεταιρισμών στην κλιματική αλλαγή, στην αύξηση της αποδοτικότητας τους και στη διαφοροποίηση της παραγωγής τους· επισημαίνει ότι οι οργανώσεις αυτές διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας και παραγωγικότητας, στην προώθηση της καινοτομίας και στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στις αγροτικές περιοχές· ζητά επίσης τη λήψη μέτρων για την προστασία και τη βελτίωση των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των μελών των γεωργικών συνεταιρισμών· η στήριξη αυτή θα μπορούσε να περιλαμβάνει εκπαιδευτικά προγράμματα και κατάρτιση σχετικά με τη σύγχρονη διαχείριση του συνεταιρισμού και τους κανόνες για τις οικονομικές και εμπορικές του δραστηριότητες, προκειμένου να καταστεί ελκυστικότερη αυτή η μορφή σύνδεσης γεωργών σε τοπικό επίπεδο·
28. υπογραμμίζει τον κεντρικό ρόλο που διαδραματίζουν οι πρωτοβουλίες τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία κοινοτήτων, για τη διατήρηση και αποκατάσταση ενεργών και ανθρών τοπικών αγροτικών οικονομιών, καθώς και την ανάγκη να διατηρηθεί επαρκές επίπεδο χρηματοδότησης για το LEADER· καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιούν πλήρως τις δυνατότητες του LEADER·
29. υπενθυμίζει ότι η εφαρμογή των στρατηγικών σχεδίων της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2023, με την εφαρμογή της νέας πράσινης αρχιτεκτονικής της ΚΓΠ και με ένα σημαντικό βήμα στη μετάβαση προς πιο βιώσιμα συστήματα τροφίμων στην ΕΕ, μεταξύ άλλων με τη θέσπιση της υποχρέωσης των γεωργών να διαθέτουν επαρκείς πόρους για την εκπλήρωση περιβαλλοντικών στόχων, μεταξύ άλλων μέσω οικολογικών προγραμμάτων· τονίζει ότι είναι αναγκαίο να παρακολουθείται προσεκτικά η εφαρμογή των εθνικών στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ όσον αφορά τον διοικητικό και γραφειοκρατικό φόρτο που δημιουργούν και τον αντίκτυπό τους στον όγκο της γεωργικής παραγωγής της ΕΕ, τη ρευστότητα και την ανθεκτικότητα των εφοδιαστικών αλυσίδων των τροφίμων και την επισιτιστική ασφάλεια· τονίζει ότι η παρακολούθηση αυτή θα πρέπει να επικεντρώνεται όχι μόνο στη συμμόρφωση με τους κανονισμούς της ΕΕ, αλλά και στις συγκεκριμένες επιπτώσεις των εν λόγω σχεδίων στους γεωργούς, ιδίως στις μικρές και μεσαίες γεωργικές εκμεταλλεύσεις και στους νέους γεωργούς· καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διαδραματίσει ενεργό ρόλο στη διαδικασία αυτή και να συνεργαστεί στενά με τα κράτη μέλη για να διασφαλίσει την αποδοτική και ορθή εφαρμογή της ΚΓΠ και την ορθή ενημέρωση των γεωργών σχετικά με τα εργαλεία που έχουν στη διάθεσή τους μέσω της ΚΓΠ· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να βελτιώσουν την ποιότητα των δεδομένων και των δεικτών που υποβάλλονται στην Ένωση, προκειμένου να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό της νέας, βασιζόμενης στις επιδόσεις ΚΓΠ και να αξιολογηθεί με ακρίβεια

ο αντίκτυπός της.

30. ζητά μια ευρύτερη συζήτηση σχετικά με το μέλλον της γεωργίας στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο ο τομέας μπορεί να μεταρρυθμιστεί ώστε να αντιμετωπίσει μελλοντικές προκλήσεις, όπως η δημογραφική αλλαγή, η κλιματική αλλαγή και η ψηφιοποίηση·
31. επιμένει ότι τα έσοδα για τον προϋπολογισμό της Ένωσης που προκύπτουν από έσοδα για ειδικό προορισμό ή από επιστροφές λόγω παρατυπιών στον τομέα της γεωργίας κατά τα προηγούμενα έτη, θα πρέπει να παραμένουν στον τομέα 3·
32. υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με την ειδική έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι δαπάνες για το κλίμα στον προϋπολογισμό της περιόδου 2014-2019 δεν ήταν τόσο υψηλές όσο αναφέρθηκε, και ότι τα ζητήματα αξιοπιστίας θα μπορούσαν να παραμείνουν στην υποβολή εκθέσεων της Επιτροπής για την περίοδο 2021-2027, όταν ο νέος στόχος δαπανών της ΕΕ για το κλίμα θα ανέλθει στο 30 %· καλεί την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση σχετικά με τη συμβολή των δαπανών για το κλίμα στους στόχους της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια, εστιάζοντας ιδίως στη μέτρηση του αντικτύπου του προϋπολογισμού στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην επανεξέταση της μεθοδολογίας για την ενσωμάτωση της διάστασης του κλίματος, ώστε να καταστεί δυνατή η καλύτερη λήψη αποφάσεων για να διασφαλιστεί η πλήρης μετάβαση σε έναν βιώσιμο γεωργικό τομέα·
33. πιστεύει ότι η Ένωση μπορεί να συνεισφέρει ουσιαστικά στην προώθηση υγιεινών διατροφικών συνηθειών, ιδίως στα παιδιά, και, για τον λόγο αυτόν, θεωρεί απαραίτητο να αξιοποιηθούν πλήρως τα ανώτατα όρια που προβλέπονται για τα ενωσιακά σχολικά προγράμματα· καλεί, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τα εθνικά προγράμματά τους, ούτως ώστε να διασφαλιστεί η πλήρης αξιοποίηση των μέγιστων διαθέσιμων κονδυλίων μέσω της θέσπισης προγραμμάτων με λιγότερη γραφειοκρατία·
34. υπενθυμίζει την ειδική έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων στις δαπάνες της ΕΕ για τη συνοχή και τη γεωργία, και καλεί την Επιτροπή να λάβει μέτρα για τη βελτίωση της πρόληψης, του εντοπισμού και της αναφοράς συγκρούσεων συμφερόντων, καθώς και για την προώθηση της διαφάνειας·
35. καλεί την Επιτροπή να διατηρήσει επαρκές επίπεδο χρηματοδότησης προκειμένου να διαφυλαχθεί το υψηλό υγειονομικό και φυτοϋγειονομικό καθεστώς στην ΕΕ, και απορρίπτει κάθε μείωση των ποσοστών συγχρηματοδότησης για τα υγειονομικά προγράμματα και τον έλεγχο των αναδυόμενων ασθενειών, που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την υγεία των ζώων και των φυτών και, κατά συνέπεια, την ανθρώπινη υγεία στην ΕΕ·
36. επισημαίνει τις σημαντικές δυνατότητες της βασιζόμενης στα αποτελέσματα ανθρακοδεσμευτικής γεωργίας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, μέσω της παγίδευσης του άνθρακα και για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων·
37. τονίζει την αξία που μπορούν να προσφέρουν η κυκλική οικονομία και οι γεωργικοί τομείς που λειτουργούν σύμφωνα με τις αρχές της στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, και ενθαρρύνει δοκιμαστικά σχέδια για

τη βελτίωση των γνώσεων και την καλύτερη κατανόηση των πιθανών οφελών των αρχών της κυκλικής οικονομίας για το ευρωπαϊκό σύστημα τροφίμων·

38. επαναβεβαιώνει τη σημασία του προγράμματος της Ένωσης για την προώθηση της κατανάλωσης φρούτων, λαχανικών και γάλακτος στα σχολεία, το οποίο βοηθά τα παιδιά να ακολουθούν υγιεινή διατροφή, με πρωταρχική εστίαση στη θρεπτική αξία· καλεί τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν πλήρως τις πιστώσεις τους και να δώσουν προτεραιότητα στη βιώσιμη, τοπική και υψηλής ποιότητας παραγωγή·

39. τονίζει τη σημασία των λωρίδων αλληλεγγύης για να διασφαλιστεί ότι τα ουκρανικά σιτηρά μπορούν να φτάσουν στις χώρες που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη, στηρίζοντας την οικονομία της Ουκρανίας και να αποτραπεί μια παγκόσμια επισιτιστική κρίση· επισημαίνει, ωστόσο, τον αντίκτυπο της αύξησης της κυκλοφορίας, και καλεί την Επιτροπή να παράσχει χρηματοδότηση για την ενίσχυση και τη βελτίωση των σχετικών υποδομών.

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ
ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	19.9.2023
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 41 - : 4 0 : 2
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Benoît Biteau, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Dacian Cioloș, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Paola Ghidoni, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Camilla Laureti, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Daniela Rondinelli, Bronis Ropė, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Veronika Vrecionová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Rosanna Conte, Peter Jahr, Πέτρος Κόκκαλης, Tilly Metz, Michaela Šojdrová, Irène Tolleret, Emma Wiesner

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ
ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

41	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Angelo Ciocca, Rosanna Conte, Paola Ghidoni, Gilles Lebreton
NI	Dino Giarrusso
PPE	Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Marlene Mortler, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Michaela Šojdrová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Dacian Cioloș, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Ulrike Müller, Irène Tolleret, Asger Christensen
S&D	Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Maria Noichl, Juozas Olekas, Daniela Rondinelli
The Left	Πέτρος Κόκκαλης, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Bronis Ropé

4	-
Verts/ALE	Benoît Biteau, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Tilly Metz

2	0
ID	Ivan David
Renew	Emma Wiesner

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

- + : υπέρ
- : κατά
- 0 : αποχή